

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 1T/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316010168
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. David Lindtner
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2016:1316010168.1

Rozhodnutie

sp. zn. 1T 14/2016
IČS: 13136010168

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Davida Lindtnera a členov senátu JUDr. Dariny Korábovej a Beaty Daňovej na hlavnom pojednávaní konanom dňa 14.06.2016 takto

rozhodol:
obžalovaní:

F. O., Z.. XX.XX.XXXX V. B., K. B. Za L. X,
X., Q. Š. H.,

X. G., Z.. XX.XX.XXXX V. B., K. B. J. XX, X., Q. Š. H.,

T. B., Z.. XX.XX.XXXX V. B., K. B. X. XX, B., Q. Š. H.,

F. Č., Z.. XX.XX.XXXX V. B., K. B. X. XX, B., X. B. Č. X, B., Q.Ý. Š. H.,

sa podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku
o s l o b o d z u j ú

spod obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava III zo dňa 25.02.2016, pod číslom konania 3Pv 36/2015 pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona, ktorá im kládla za vinu,
že

oby. F. Č. z presne nezisteného miesta prostredníctvom ďalších osôb a to T. B., X. G.?.?O. T. F. O. L.Ň.T. 10.01.2015 v čase o 16.36 hod. žiadali od poškodeného K. F. finančnú hotovosť vo výške 3000,- EUR za vrátenie vozidla zn. Škoda Octavia, šedej metalízy, M.: X.-XXXDJ, ktoré bolo odcudzené dňa 09.01.2015 pri OD Kaufland na Trnavskej ceste v Bratislave, ktorého majiteľkou je I. F. a ktoré používal poškodený K. F., K., Ž. F. Č. prostredníctvom T. B. a následne cez X. G.?.?O. T. F. O. odkázal, že auto je v celku, je pojazdné, sú v ňom všetky osobné veci a zároveň uviedol, že „čas je do večera do 21.00hod a odmena za vozidlo je 3000,-Eur, inak sa auto už nebude riešiť a zmizne“, pričom finančnú hotovosť prebral obv. F. O. dňa 10.01.2015 v čase okolo 20.30 hod. na parkovisku pri OC Polus City Center na Vajnorskej ul. v Bratislave od poškodeného K. F., následne mal obv. O. odovzdať finančné prostriedky obv. X. G.O. na Riazanskej ul. V Bratislave, ktorý ich mal odovzdať obv. T. B. na čerpacej stanici Slovnaft na ul. Dolnozemska Bratislave, a obv. B. obvinenému F. Č. na čerpacej stanici Shell na Drieňovej ul. V Bratislave, pričom obvinení boli pri preberaní finančných prostriedkov zadržaní príslušníkmi PZ, čím by takto svojím konaním spôsobili poškodenému K. F. škodu vo výške 3000,-Eur,

pretože skutok nie je trestným činom.

O d ô v o d n e n i e:

Ku procesnému postupu orgánov činných v trestnom konaní:

Súd je v predmetnej veci nútený konštatovať, že v prípravnom konaní došlo postupom orgánov činných v trestnom konaní ku niektorým závažným procesným pochybeniam, ktoré by /pokiaľ by ich súd neodstránil/ mali za následok porušenie práv obžalovaných vyplývajúcich z článku 6 /právo na spravodlivé súdne konanie/ a článku 17 /zákaz zneužitia práv orgánom štátu/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, súd však vzhľadom k možnosti konvalidovať tieto pochybenia v konaní pred súdom ako aj z dôvodu zabránenia vzniku prieťahov v konaní zbytočným predlžovaním trestného konania obžalobu neodmietol a nevrátil vec prokurátorovi, ale nariadil hlavné pojednávanie.

Pred výpočtom jednotlivých pochybení súd považuje za dôležité zdôrazniť, že sa pri konštatovaní týchto procesných pochybení nejedná o nejaké názorové nóvum súdu, ktorým by rozširoval kritiku už v minulosti vytýkaných procesných pochybení orgánov činných v trestnom konaní, ale ide o procesné pochybenia zadefinované už ustálenou súdnou praxou a príslušnou judikatúrou. Ostáva teda otázkou, či sú tieto procesné pochybenia orgánov činných v trestnom konaní dôsledkom odbornej nespôsobilosti či neznalosti, alebo, čo je závažnejšie, dôsledkom ignorácie ustálenej rozhodovacej činnosti nielen súdov, ale aj samotnej prokuratúry, ktorou tým dochádza k narušeniu princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva.

V zmysle § 206 ods. 1 Tr. por. ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajť bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia.

V zmysle § 206 ods. 3 Tr. por. musí uznesenie o vznesení obvinenia obsahovať okrem iných náležitostí aj opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za ktorých k nemu došlo tak, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom, zákonného pomenovania trestného činu, o ktorý v tomto skutku ide, a to aj s uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona a skutočností, ktoré odôvodňujú vznesenie obvinenia.

Z uvedeného vyplýva, že tento postup predpokladá existenciu zistenia dostatočného množstva skutočností /vyplývajúcich z vykonaného dokazovania/, o ktoré možno s vyššou mierou pravdepodobnosti oprieť odôvodnený záver, že trestný čin spáchal konkrétny páchatel' a tiež záver o tom, že takéto konanie vykazuje znaky konkrétneho trestného činu. Súd zastáva názor, že podmienky pre takýto postup vyšetrovateľa v danej veci splnené neboli, pretože skutočnosti uvedené v skutkovej vete výrokovej časti uznesenia o vznesení obvinenia /ktoré následne prokurátorka iba mechanicky preniesla do skutkovej vety obžaloby/ neobsahovali všetky vyššie uvedené náležitosti, najmä popis skutkových okolností tak, aby tento popis nevzbudzoval pochybnosti o naplnení všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu /v danom prípade zločinu vydierania/ a jedná sa preto o závažnú vadu prípravného konania. V skutku totiž absolútne absentuje vyjadrenie prvku nútenia, ktorým mali jednotliví obžalovaní poškodeného primäť k určitému konaniu, ako jeden z obligatórnych pojmových znakov danej skutkovej podstaty. Navyše, celý skutkový dej uvedený vo výrokovej časti uznesenia o vznesení obvinenia, ako to vyplýva z odôvodnenia uznesenia, je založený iba na výsluchoch podozrivých osôb, ktoré boli v prípravnom konaní vypočuté v procesnom postavení svedkov. Na tomto mieste je dôležité zdôrazniť, že skoršia výpoveď osoby v procesnom postavení svedka, ktorá je v rovnakom konaní následne v procesnom postavení obvineného, je nepoužiteľná, zásadne nemôže byť súčasťou vyšetrovacieho spisu, nemožno k nej prihliadať a nemôže byť podkladom pre rozhodnutie súdu. Súd sa s takouto výpoveďou obvineného v procesnom postavení svedka nemôže oboznámiť ani ako s listinným dôkazom, pretože tento nespĺňa podmienky podľa § 153 ods. 1 Tr. por. Uvedené platí aj pre výpoveď podozrivých osôb, ktoré boli zadržané, v takomto procesnom postavení, ktorá rovnako nemôže slúžiť ako dôkaz v konaní pred súdom a nie je pritom rozhodné, či bol o takomto výsluchu spísaný úradný záznam alebo zápisnica /primerane R 26/1989/. Osobu zadržanú ako podozrivú zo spáchania trestného činu, pokiaľ podozrenie nebolo rozptýlené, tiež zásadne nemožno vypočúť ani v procesnom postavení svedka. Takýto postup je možný iba v prípade, že je takejto osobe dočasne odložené vznesenie obvinenia / primerane uznesenie NS SR 2To 1/2012/. K uvedenému súd dodáva, že ustanovenie § 119 ods. 2

Tr. por., podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona, nemožno vykladať absolútne v zmysle použitia takéhoto dôkazu /zápisnica o výsluchu zadržaného podozrivého/ v konaní pred súdom, ktorý bol síce vykonaný podľa ustanovení Trestného poriadku, avšak jeho použitie by marilo základný účel práva osoby v procesnom postavení obvineného odmietnuť vypovedať, a ktorý / tak ako je tomu pri výsluchu zadržanej podozrivej osoby/ má charakter skôr „operatívnych zisťovaní“, na podklade ktorých možno následne zvažovať postup podľa § 206 ods. 1 Tr. por., po ktorom môže osoba podozrivá zo spáchania trestného činu v procesnom postavení obvineného v plnom rozsahu uplatňovať svoje práva. Preto výsluch podozrivého, ktorý sa vykonáva pred vznesením obvinenia, by mal mať len vstupnú informačnú povahu, jeho obsah by mal slúžiť len na zdôvodnenie zadržania a potenciálne vznesenia obvinenia. Pokiaľ by súd takýto dôkaz pripustil ako jeden z podkladov pre svoje rozhodnutie, došlo by k paradoxnej situácii, kedy by osoba, ktorá bola pred vznesením obvinenia vypočutá či už v procesnom postavení zadržaného podozrivého alebo svedka, mohla síce plne formálne realizovať svoje práva v zmysle § 34 ods. 1 Tr. por. ako osoba obvinená, avšak z hľadiska materiálneho by nedošlo k ich faktickému naplneniu, nakoľko využitím svojho základného práva odmietnuť vypovedať by nedosiahla legitímny cieľ, ktorý sledovala, teda brániť sa spôsobom aký uzná za vhodný, a súd by jednoducho obišiel uvedené právo oboznámením výpovedí, ktoré takáto osoba učinila pred vznesením obvinenia. Ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. por. vo vzťahu k právu obvineného odmietnuť vypovedať by sa tak stalo čisto formálnym a bezobsažným, čo by zakladalo dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Vyšetrovateľ teda nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, keď skutkové okolnosti a záver o dôvodnom podozrení zo spáchania trestného činu obvinenými, opieral iba o procesne nespôsobilé dôkazy.

Prokurátorka, ktorá je ako orgán ochrany práva povolaná vykonávať dozor nad dodržiavaním zákonnosti v prípravnom konaní nielenže neodstránila uvedené pochybenia vyšetrovateľa, ale v odôvodnení obžaloby zašla pri obchádzaní zákona porušujúc tým práva obvinených dokonca tak ďaleko, že postavenie obvinených pred súd oprela nielen o ich procesne nespôsobilé výsluchy v procesnom postavení svedkov a o zápisnice z ich výsluchov v postavení zadržaných - podozrivých osôb, ale aj o úradné záznamy vyhotovené v rozhodnom čase zasahujúcimi príslušníkmi PZ označujúc ich ako dôkazy listinné /listinnými dôkazmi sú pritom v zmysle ustanovenia § 153 ods. 1 Tr. por. iba tie listiny, ktoré svojím obsahom dokazujú alebo vyvracajú skutočnosť vzťahujúcu sa na objasňovaný skutok, na obvineného alebo ine osoby, ktoré majú k veci vzťah, z uvedeného preto logicky vyplýva, že listinným dôkazom nemôže byť úradný záznam, ktorý nič neosvedčuje a ktorým si príslušník PZ iba písomne zaznamenáva podľa toho, ako situáciu sám vnímal, priebeh služobného zákroku/. Úradný záznam príslušníka polície slúži prokurátorovi, obvinenému resp. súdu výhradne k tomu, aby osoba, ktorá takýto záznam vyhotovila, bola prípadne vypočutá ako svedok. Navyše, pokiaľ je aj takáto osoba vypočutá ako svedok, nemôže mu byť pred jeho výsluchom takýto záznam predložený alebo inak konštatovaný jeho obsah, došlo by tým totiž k porušeniu základných zásad výsluchu svedka a tým zásadnému zníženiu výpovednej hodnoty takejto svedeckej výpovede /primerane NS ČR R 45/1994, R 4/2004, R 45/2003/. Z týchto dôvodov súd nebol oprávnený úradné záznamy nachádzajúce sa vo vyšetrovacom spise na hlavnom pojednávaní oboznámiť tak, ako to prokurátorka v závere obžaloby navrhla. Prokurátorka tým, že ponechala výpovede obvinených vykonané v procesnom postavení svedkov ako súčasť spisového materiálu, a dokonca o ne v odôvodnení obžaloby oprela vinu obvinených, porušila práva obvinených vyplývajúce z ich procesného postavenia a to zrejme v snahe aspoň čiastočne podporiť svoje /z hľadiska procesne použiteľných dôkazov/ čisto hypotetické skutkové závery v domnienke, že týmito spôsobom zmierni absolútnu dôkaznú núdzu v samotných skutkových zisteniach /nehovoriac už o absolútnej neudržateľnosti právnej kvalifikácie skutku/ a prijme súd k tomu, aby sa aspoň „bokom“ s týmito výsluchmi oboznámil. Na tomto mieste je preto zrejme opätovne potrebné pripomenúť a zdôrazniť, že súd v právnom štáte môže v zmysle zásady bezprostrednosti svoje meritórne rozhodnutie založiť iba na dôkazoch vykonaných na hlavnom pojednávaní, pričom sa musí jednať o dôkazy spôsobilé plniť túto funkciu v konaní pred súdom.

Podľa názoru súdu prokurátorka v prípravnom konaní tiež nepostupovala v súlade s ustanovením § 234 ods. 1 Tr. por., v zmysle ktorého ak výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu, ako aj v rozpore s ustanovením § 235 Tr. por. upravujúceho náležitosti obžaloby, pretože obžalobný návrh vo výrokovej časti skutkovej vety neobsahoval také skutkové okolnosti, ktoré by odôvodňovali použitie danej právnej kvalifikácie / absencia znaku nútenia/. Predpokladom podania obžaloby je totiž dostatočné objasnenie veci aspoň v

takom rozsahu, aby mal prokurátor v štádiu konania pred súdom dostatočné podklady pre vykonanie dokazovania v rozsahu potrebnom pre dokázanie viny obžalovanému a tým boli vytvorené predpoklady pre spravodlivé rozhodnutie súdu. V prípravnom konaní je preto nevyhnutné objasniť /a to na základe procesne spôsobilých dôkazov/ základné skutočnosti vzťahujúce sa ku všetkým znakom skutkovej podstaty žalovaného trestného činu. Úlohou prokurátora je preto už v procese získavania dôkazov v prípravnom konaní dbať na ich zákonnosť a ďalšiu použiteľnosť v konaní pred súdom. V danej veci však prokurátorka predstúpila pred súd s obžalobou opretou o také penzum relevantných dôkazov použiteľných v konaní pred súdom /a ďalších procesne nepoužiteľných dôkazov/, ktoré už v prípravnom konaní svojim významom a výpovednou hodnotou nedávali podklad pre /aj tak neúplné/ skutkové tvrdenia uvedené v obžalobe.

Po takto zistenom postupe orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní súd na hlavnom pojednávaní po oznámení prejednávanej veci a po vyhlásení obžalovaných v zmysle § 257 ods. 1 písm. a) Tr. por. o tom, že sú nevinní, vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaných, prečítaním výsluchu obžalovaného F. O. z prípravného konania, výsluchom poškodeného, svedkov, prečítaním svedeckých výpovedí z prípravného konania a oboznámil sa s relevantnými listinnými dôkazmi zabezpečenými v rámci prípravného konania. Následne súd na základe takto vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní dospel ku skutkovým a právnym záverom, ktoré ho viedli k oslobodeniu obžalovaných spod obžaloby z dôvodu, že skutok, ktorý im je obžalobou kladený za vinu, nie je trestným činom.

Ku skutku:

Obžalovaný X. G. na hlavnom pojednávaní uviedol, že sa zo skutku, ktorý mu je obžalobou kladený za vinu, necíti byť vinným. Následne využil svoje právo a odmietol k veci vypovedať.

Obžalovaní T. B. T. F. Č. tak v prípravnom konaní ako aj na hlavnom pojednávaní využili svoje právo v zmysle § 34 ods. 1 Tr. por. a odmietli vypovedať.

Obžalovaný F. O. na hlavnom pojednávaní odmietol vypovedať, z ktorého dôvodu súd na návrh prokurátora v zmysle § 258 ods. 4 Tr. por. prečítal jeho výpoveď z prípravného konania kedy uviedol, že jeho priateľku v januári 2015 kontaktoval kamarát K. F. s tým, že mu ukradli auto. Neskôr volal aj jemu, večer prišiel do Pezinka a spolu išli hľadať jeho auto do Bratislavy. Auto hľadali do rána, ale nenašli ho. Poškodený mu povedal, že by to chcel nejako riešiť a preto on na druhý deň volal svojmu známemu a povedal mu, že jeho kamarátovi ukradli auto a či ho nevie nájsť. S týmto známym sa potom stretol osobne, následne mu tento známy volal s tým, že potrebuje farbu auta a ŠPZ. Potom mu asi o pól hodiny opäť zavolať, že auto je, ale chcú za neho 3.000.- Eur. Uvedené pretlmočil K. a tiež mu povedal, že by on to auto za také peniaze nechcel, že je to veľa peňazí. Nijako ho nenútil, povedal mu nech sa rozhodne, že mu pomôže. Povedal mu, že pokiaľ sa rozhodne, aby sa mu ozval. Asi o trištvrte hodiny mu volal ten známy s tým, že sa to dá riešiť do 21.00 hod. Toto oznámil K. a on mu povedal že dobre. Potom mu ešte tri krát volal ten známy, ktorému povedal, že ešte nevie, pretože ešte nemá peniaze. Následne K. povedal, že má peniaze a že sa stretnú pri Poluse. Odovzdal mu obálku, ktorú hodil na sedadlo spolujazdca a odišiel preč. K. chcel pomôcť, do ničoho ho nenútil.

Svedok - poškodený K.Á. F. na hlavnom pojednávaní k veci uviedol, že obžalovaný O. je jeho kamarát a ostatných obžalovaných nepozná. Dňa 09.01.2015 nahlásil na polícii krádež motorového vozidla Škoda Octavia, ktoré je písané na jeho mamu, avšak vozidlo používal sám. Potom, ako išiel z polície volal svojej priateľke Z. A., ktorej povedal, že k nej nepríde, nakoľko mu odcudzili auto. Asi o 10 minút na to mu prišla SMS od priateľky, že je u nej F. O., ktorý by mu s tým mohol pomôcť. Po príchode do Pezinku mu povedal, čo sa stalo, F. mu na to povedal, že bude lepšie ísť hľadať auto do Bratislavy. Keď auto ani do 04.00 hod. ráno nenašli, vrátili sa do Pezinku a F. mu povedal, že skúsi niekoho zavolať, či o tom niečo vie. Pred obedom mu prišla od F. SMS, že má stretnutie kvôli autu a potom ďalšia SMS, že auto je celé. Dňa 10.01.2015 sa pred bytovkou stretol s F., ktorý mu povedal, že sa stretol s človekom, že auto je v poriadku a že je čas do večera s tým, že 3.000.- Eur, inak auto zmizne. F. mu tiež povedal, že jemu sa táto suma zdá vysoká. Potom mu prišla SMS, že čo teda. On potom oznámil túto skutočnosť polícii, že je v kontakte s priateľom, ktorý vie viacej informácii o jeho aute a že niekto chce za neho 3.000.- Eur. Na polícii mal telefón na hlasitom odposluchu, takže policajti vedeli, čo mu obž. O. do telefónu rozpráva. Potom mu odovzdali obálku, ktorú mu mal odovzdať. Túto obálku odovzdal pánovi O. a potom išiel na miesto, kde mu odcudzili auto. Až teraz pochopil, že vlastne keďže on nedal svoje finančné prostriedky, škoda mu

nevznikla žiadna. Takže vyhlasuje, že si neuplatňuje nárok na náhradu škody, pretože si myslel, že sa to týka krádeže auta. Potom mu policajti volali, aby sa dostavil na kriminálku a že majú zadržaných štyroch páchatel'ov. S pánom O. boli pred tým, ako sa toto udialo dobrí kamaráti, v čase tejto krádeže sa ale stretávali minimálne. Obžalovaný O. mu nikdy nepovedal, že vie, kde je vozidlo, alebo kto ho ukradol. On mu len hovoril, že s niekým komunikuje a dával mu informácie od neho. Obžalovaný O. mu povedal, že či zaplatí je jeho rozhodnutie, on mu len volal ohľadom tých peňazí, nič iné nerobil. Doteraz nevie kde je jeho motorové vozidlo. Motorové vozidlo poistené nebolo. Obžalovaný O. mu povedal, že podľa neho je to vysoká suma zaplatiť za to motorové vozidlo. On nemal toľko finančných prostriedkov a jeho jedna známa mu povedala, že sa to dá riešiť cez políciu. Pán obžalovaný nikdy nespomenul žiadne meno, vždy spomenul len že je to jeho známy.

Na otázku prokurátorky, aby odstránil rozpor vo výpovedi z prípravného konania, kde uviedol, že F. podal obálku s peniazmi, svedok uviedol, že nevedel, čo sa nachádza v obálke, policajti mu povedali, aby túto obálku neotváral zrejme kvôli otláčkom prstom. V prípravnom konaní spomenul obálku s peniazmi z dôvodu, že sa domnieval, že tam budú peniaze. Obžalovaný O. tú obálku ani neotváral, iba si ju hodil do auta a išiel preč. Obžalovaný mu nikdy nespomínal, že jeho auto videl na vlastné oči.

Svedok F. G. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že ku skutku vie uviesť iba toľko, že bol zavolaný kamarátom F. Č., či ho nemôže odviezť, tak ho odviezol a potom ich zobrali policajti. Nevedel o čo sa jedná, obžalovaný Č. mu neuviedol, prečo potrebuje odviezť. Policajti vyskákali ako z amerického filmu, dali ich na zem, nevie čo bolo dôvodom. Potom ho predviedli na OO PZ. Z ďalších obžalovaných nikoho nepoznám. Obžalovaného mal odviezť na Shell pumpu. Nevie, či sa tam mal s niekým stretnúť.

Svedok kpt. F. Š. na hlavnom pojednávaní k veci uviedol, že si nepamätá, či pozná pána poškodeného. Pracuje ako operatíva na OR PZ BA III. Pamätá si, že boli sťahovaní do roboty, že budú zadržiavať, ale to je asi tak všetko. Takýchto prípadov majú veľa. Býva to tak, že majiteľ odcudzeného vozidla má kamarátov, ktorí mu za určitý finančný obnos vedia zabezpečiť vrátenie motorového vozidla.

Následne súd na návrh prokurátorky podľa § 264 ods. 1 Tr. poriadku prečítal výpoveď svedka V. z prípravného konania, kedy svedok uviedol, že poškodený F.Č oznámil na políciu, že mu ukradli auto a že mu s tým chce pomôcť jeho známy. Tento známy, podľa záznamu O. povedal poškodenému, že mu vie auto zohnať za 3.000.- Eur, ale že iba do večera. Dohodli si stretnutie v Poluse, následne bol tento človek zadržaný jeho kolegami. Počas vyťažovania O. sa dozvedeli, že peniaze mal odovzdať ďalšej osobe a následne ďalším osobám. On bol vyslaný na benzínovú pumpu Slovnaft na Dolnozemskej ulici, kde malo dôjsť ku odovzdaniu peňazí a kde mali zadržať osobu.

Svedok npor. F.. F. X. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že pracuje na kriminálnej polícii na OR PZ Bratislava III. Pamätá si, že poškodený prišiel k nim na úrad a podal oznámenie, že mu bolo odcudzené motorové vozidlo a následne mu prišiel povedať pán O., že pokiaľ dá peniaze uvidí auto a pokiaľ nie, tak nie. Jeho oslovil nadriadený, že sa pôjde zadržiavať osoba alebo osoby, ktoré pýtajú tieto peniaze. Najprv bola zadržaná osoba pri Poluse, následne na Riazanskej a následne ďalšie osoby. Prebiehalo to tak, že keď bol zadržaný pán O. tak im povedal, kam má ísť, že má zobrať peniaze a dať ďalšej osobe. Takýmto spôsobom zadržali štyri osoby. On bol pri zadržaní všetkých štyroch osôb. Nemá vedomosť o akú finančnú sumu išlo, ani či prebehlo nejaké odovzdanie peňazí, pretože nebol do detailov oboznámený so spisom.

Následne súd na hlavnom pojednávaní so súhlasom strán podľa § 263 ods. 1 Tr. poriadku súd prečítal výpoveď svedka P. O. T. E. Ď., príslušníkov PZ vykonávajúcich v rozhodnom čase služobný zákrok, z prípravného konania, ktorí zhodne uviedli, že na základe skutočností uvedených oznamovateľom, že mu bolo odcudzené motorové vozidlo a že mu nejaké osoby uviedli, že sa to auto dá vykúpiť, boli postupne zadržané osoby, ktoré sa vzájomne kontaktovali ohľadom sumy, miesta a spôsobu odovzdania motorového vozidla.

Súd sa ďalej na hlavnom pojednávaní oboznámil so zápisnicami o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby, z ktorých vyplynulo, že osoba F. O. bola zadržaná dňa 10.01.2015 o 20.37 hod., podozrivá osoba X. G. bol zadržaný dňa 10.01.2015 o 20.48 hod., osobná sloboda podozriveho T. B. bola obmedzená dňa 10.01.2015 o 21.31 hod. a osoby F. Č. a F. G. boli zadržané dňa 10.01.2015 o 23.10 hod. Z odpisov z registrov trestov súd zistil, že obžalovaní T. B., F. O. T. X. G. doposiaľ neboli súdne trestaní, obžalovaný F. Č. bol doposiaľ 8 krát súdne trestaný prevažne pre majetkovú trestnú činnosť, v piatich prípadoch sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Na základe takto vykonaného dokazovania, hodnotiac produkované dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne a vzájomnej súvislosti v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., súd, dôsledne rešpektujúc vyššie uvedené ustanovenia Trestného poriadku upravujúce zásadu kontradiktórnosti konania potom, ako žiadna zo strán po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní nenavrhol dokazovania doplniť /ani z hľadiska právnej kvalifikácie/, súd dospel k nasledovným skutkovým záverom:

Vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní nebolo zo zásadných okolností skutku /dôležitých pre možnosť vyslovenia záveru o vine/, ktorý je obžalovaným kladený obžalobou za vinu s výnimkou skutočnosti, že v rozhodnom čase obžalovaný O. ponúkol poškodenému možnosť získania odcudzeného motorového vozidla späť za finančnú náhradu a následného zadržania ďalších troch osôb, ktoré mali na uvedenom participovať, preukázané absolútne nič. Na tomto mieste je opäť potrebné poukázať na zásadu bezprostrednosti vyjadrenú v ustanovení § 2 ods. 19 a § 278 ods. 2 Tr. por.), v zmysle ktorej môže súd rozhodovať iba o skutku, ktorý je uvedený v obžalobe, pri svojom rozhodnutí môže prihliadať iba na skutočnosti, ktoré boli na hlavnom pojednávaní prebraté a jeho rozhodnutie môže byť založené iba na tých dôkazoch, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní. Tiež je potrebné zdôrazniť, že dôsledné rešpektovanie zásady kontradiktórnosti predpokladá, že súd v zásade nesmie vstúpiť do dokazovania skutkových okolností z vlastnej iniciatívy (§ 2 ods. 11 Tr. por.) nad rámec návrhov na vykonanie dokazovania predložených jednou zo strán, rovnako ako nesmie zmeniť právnu kvalifikáciu (§ 278 ods. 3 Tr. por.) za situácie, pokiaľ prokurátor skutok v obžalobe nesprávne vymedzí a nesprávne právne kvalifikuje a v konaní pred súdom nenavrhuje vykonanie žiadnych iných dôkazov, ktoré by mohli viesť k zmene skutkovej vety alebo ku zmene právnej kvalifikácie. Dôkazné bremeno totiž v konaní pred súdom ťaží vždy len prokurátora, ktorý je povinný aktívne viesť dokazovanie na hlavnom pojednávaní a dokazovať všetky znaky konkrétnej skutkovej podstaty či už žalovaného alebo iného trestného činu, pričom povinnosťou súdu je len spravodlivo rozhodnúť, teda posúdiť, či prokurátor uniesol alebo neuniesol dôkazné bremeno (v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. majú povinnosť dokazovať a objasňovať rozhodné skutkové okolnosti len orgány činné v trestnom konaní, ale nie aj súd). Pokiaľ by tak súd konal, došlo by tým k neprípustnému a kontradiktórnemu procesu odporujúcemu zásahu sudcu do dokazovania a tým k zásadnému porušeniu rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Tr. por.), pretože by sa tým súd dostal do postavenia pomocníka prokurátora /primerane vid' uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4To/142/2013/.

Súd v zmysle vyššie uvedeného mohol z dôkazov, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané, ustáliť iba to, že poškodenému bolo odcudzené motorové vozidlo, čím došlo ku spáchaniu trestného činu krádeže a spôsobeniu majetkovej škody vlastníkovi predmetného vozidla vo výške jeho aktuálnej hodnoty, následne obžalovaný O. poškodenému ponúkol sprostredkovanie vrátenia odcudzeného vozidla za sumu 3.000.- Eur prostredníctvom ďalších osôb a napokon boli postupne zadržané štyri osoby, ktoré sa mali na uvedenom sprostredkovaní vrátenia motorového vozidla podieľať. Z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní /ani v prípravnom konaní/ však nevyplývalo, akým spôsobom sa tieto ďalšie tri osoby mali skutku, ktorý im je obžalobou kladený za vinu dopustiť, či mali vedomosť o tom, čo sa nachádza v obálke, z akého dôvodu sa nachádzali na mieste, kde boli zadržaní, teda čo bolo predmetom stretnutia, či sa vzájomne poznali a spoločne konali v úmysle dosiahnuť spoločný cieľ a čo bolo týmto spoločným cieľom.

Napriek vyššie uvedenému súd nemohol rozhodnúť v zmysle § 258 písm. a) Tr. por. a obžalovaných spod obžaloby oslobodiť z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní, pretože takýto záver možno urobiť iba v prípade, že súd po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní nemôže bez rozumných a dôvodných pochybností uzatvoriť, že sa skutok uvedený v obžalobe vôbec stal. V danom prípade je však zrejmé, že skutkový dej, ktorý tvorí časť obžaloby, sa aspoň sčasti stal /obžalovaný O. poškodenému ponúkol sprostredkovanie obstarania odstránenia odcudzením motorového vozidla vzniknutého protiprávneho stavu/ a preto súd nemohol obžalovaných spod obžaloby oslobodiť z dôvodu, že sa skutok nestal /napriek tomu, že väčšina skutkových okolností uvedených v obžalobe nebola preukázaná/. V tejto súvislosti je na mieste v súvislosti s dôsledným rešpektovaním zásady kontradiktórnosti pripomenúť, že v prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní sa nevedlo žiadne dokazovanie so zameraním na potenciálne inú právnu kvalifikáciu /v tomto prípade napr. trestného činu podvodu - vylákание finančných prostriedkov predstieraním schopnosti zabezpečiť vrátenie motorového vozidla/, a v tomto smere prokurátor ani nebol aktívny. Bolo by preto porušením zásady rovnosti strán v konaní pred súdom vyjadrenej v ustanovení § 2 ods. 14 Tr.

por., pokiaľ by súd do dokazovania vstúpil aj z vlastnej iniciatívy a prípadne by zmenil právnu kvalifikáciu (§ 2 ods. 14 Tr. por.), pretože súd by takto vystúpil na strane prokurátora ako jeho pomocník. Z uvedeného dôvodu sa súd takéhoto konania zdržal.

Ku právnym záverom - vyhodnotenie naplnenia obligatórných pojmových znakov skutkovej podstaty trestného činu vydierania:

Vo všeobecnosti sa pre možnosť kvalifikácie určitého konania ako trestného činu vydierania podľa § 189 Tr. zák. vyžaduje preukázanie záveru, že v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním páchatel'a, spočívajúcom v nútení iného hrozbou inej ťažkej ujmy, aby niečo konal, dôjde ku vzniku trestnoprávne relevantného následku, ktorým je obmedzenie slobody rozhodovania poškodeného subjektu /sekundárne prípadne aj ku vzniku škody na majetku poškodeného/. Obligatórnymi pojmovými znakmi tejto skutkovej podstaty, ktoré musia byť naplnené v danom prípade, sú teda nútenie iného k určitému konaniu a to formou hrozby inej ťažkej ujmy. Pri trestnom čine vydierania je nevyhnutné, aby páchatel' použil vyhrážanie, ktoré má poškodeného primäť ku konaniu, ktorého chce páchatel' dosiahnuť a ktoré by poškodený nerealizoval, pokiaľ by k nemu nebol nútený. Hrozbou inej ťažkej ujmy je pritom nutné rozumieť iba také konanie páchatel'a, ktoré môže objektívne viesť k závažnej ujme, ktorá môže spočívať napr. aj v hrozbe spôsobenia závažnej majetkovej ujmy. Z uvedeného vyplýva, že trestný čin vydierania je možné spáchať iba aktívnym konaním, ktoré má poškodeného donútiť konať páchatel'om želaným spôsobom. Nepostačuje tu preto iba vytvorenie situácie nevýhodnej pre poškodeného /ako v tomto prípade, keď bola poškodenému, ktorému bolo doposiaľ neznámym páchatel'om odcudzené motorové vozidlo, predložená ponuka možnosti za určitý finančný obnos získať uvedené vozidlo späť/.

V danej veci, vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových zistení na základe dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní súd ustálil, že poškodenému bolo neznámym páchatel'om odcudzené motorové vozidlo. Poškodený vyjadril záujem o pomoc, ktorú mu ponúkol obžalovaný O. s hľadaním motorového vozidla a následne aj s možnosťou jeho vrátenia za konkrétnych podmienok. Obžalovaný O. potom, ako zistil podmienky vrátenia vozidla poškodenému uviedol, že sa mu suma za vrátenie motorového vozidla zdá vysoká /uvedené vyjadrenie potvrdil aj poškodený/. Poškodený rovnako potvrdil, že obžalovaný O. mu povedal, že to, či zaplatí, je jeho rozhodnutie.

Na základe uvedených skutkových zistení nemožno z konania obžalovaného O. /tobôž nie z konania ďalších obžalovaných/ vyvodiť záver, že by poškodeného akýmkoľvek spôsobom nútili ku konaniu, ktoré nespočívalo v jeho slobodnom rozhodnutí. Inými slovami, možno konštatovať, že rozhodnutie poškodeného, či pristúpi k podmienkam, ktoré sú predpokladom vrátenia jeho motorového vozidla, nebolo žiadnym spôsobom obmedzené. Čo je však pre záver súdu o oslobodení obžalovaných spod obžaloby z dôvodu, že skutok nie je trestným činom najpodstatnejšie, poškodenému /resp. jeho matke ako vlastníčkovi vozidla/ vznikla škoda v trestnoprávnom zmysle už odcudzením motorového vozidla z čoho vyplýva, že pokiaľ by aj bolo preukázané, že obžalovaní konali tak, ako je uvedené v skutkovej vete obžaloby, nemohli poškodeného nútiť hrozbou vzniku inej ťažkej ujmy /v tomto prípade majetkovej/ v budúcnosti, pokiaľ nespĺni ich podmienky, pretože majetková ujma poškodenému už vznikla konaním páchatel'a, ktorý mu motorové vozidlo odcudzil. Poškodený sa v rozhodnom čase síce nachádzal v nevýhodnej rozhodovacej situácii, jeho slobodu rozhodovania však nikto z obžalovaných svojim konaním neobmedzil. Ponukou na vrátenie motorového vozidla za stanovený finančný obnos mu už majetková ujma ako iná ťažká ujma /v zmysle znakov skutkovej podstaty trestného činu vydierania/ nehrozila, pretože mu už predtým odcudzením motorového vozidla vznikla. Nezaplatením požadovanej sumy teda poškodenému nemohla vzniknúť už vzniknutá majetková ujma a naopak, zaplatením sumy za vrátenie vozidla by mu vznikla škoda vo výške 3.000.- Eur /ktorá je kvalifikačným znakom podľa § 189 ods. 2 písm. d) Tr. zák. a nie pojmových znakom „inej ťažkej ujmy"/ a potenciálne by tým došlo k odstráneniu trestného následku - vzniku škody spôsobenej odcudzením vozidla. Poškodený sa teda mohol slobodne /aj keď v nepriaznivej situácii/, bez toho, aby bol k tomu nútený rozhodnúť, či sa zmieri so stavom vzniku škody spôsobenej odcudzením motorového vozidla, alebo tento stav potenciálne zvráti a vznikne mu tak škoda „iba" vo výške zaplatenia požadovanej sumy. Pre úplnosť súd dodáva, že za hrozbu inej ťažkej ujmy, v tomto prípade majetkovej, nemožno v prípade páchatel'a, ktorý je identický s páchatel'om krádeže, ktorý podmieňuje vrátenie neoprávnene získanej veci zaplatením finančnej sumy, považovať hrozbu samotného nevrátenia už odcudzeného motorového vozidla, pokiaľ poškodený nespĺni podmienky aj z dôvodu, že páchatel' si už zmocnením sa tejto cudzej veci túto vec prisvojuje, čím naplňa pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu krádeže. Jeho následným konaním, ktorým sa

iba snaží zmeniť štruktúru neoprávneného obohatenia sa z majetkovej hodnoty predstavujúcej hnutelnú vec - motorové vozidlo na majetkovú hodnotu - finančnú hotovosť, sa už neobohacuje ani nespôsobuje škodu poškodenému subjektu, pretože táto škoda vznikla už jeho primárnym protiprávnym konaním.

Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy súd uzatvára, že skutok, ktorý je obžalovaným kladený za vinu, nie je možné pre absenciu obligatórnych pojmových znakov „nútenia hrozbou inej ťažkej ujmy“ kvalifikovať ako trestný čin vydierania.

Ku nároku na náhradu škody:

Súd v rámci adhézneho konania o náhrade škody, ktorú si poškodený uplatnil v prípravnom konaní a následne na hlavnom pojednávaní vôbec nerozhodoval, pretože poškodený pri svojom následnom výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedol, že si nárok na náhradu škody neuplatňuje.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozsudku a obžalovaných spod obžaloby oslobodil z dôvodu, že skutok, ktorý je im kladený za vinu, nie je trestným činom.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho vyhlásenia prostredníctvom Okresného súdu Bratislava III na Krajský súd v Bratislave.

Okresný súd Bratislava III
v Bratislave, dňa 14.06.2016

JUDr. David L i n d t n e r
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
J. Szárazová

r o z h o d o l :